

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן
SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

מגילה ז-ב

עניין: מיחייב איניש לבסומי בפוריא

1) מהר"ל אור חדש סוף פרק ט'

ראוי בפרט ביום הכפורים⁶¹⁰. אבל ימי הפורים הוא ענין אחר, כי השם יתברך הציל אותם מהמן בשביל שאין אדם נחשב לדבר מה, ואין לו עוור^ו מצד עצמו⁶¹¹, וכיון שאין האדם נחשב לדבר מה, קיום שלו הוא מן השם יתברך⁶¹². ומה שאין האדם נחשב לדבר מה, דבר זה הוא מצד הגוף⁶¹³. ולפיכך צריך לבסומי בפורים, וכאשר הוא מבוסס ואין יודע בין ארור המן ובין ברוך מרדכי, אז מה האדם נחשב כאשר מסולק ממנו השכל⁶¹⁴. וכיון שאין נחשב לכלום, לכך מצד הזה השם יתברך מקיים ומעמיד אותו⁶¹⁵. ולכך בימי המן, שהיה רוצה לכלות את ישראל ולאבד את גופם⁶¹⁶, ולא היה להם עזר רק מן השם יתברך, אשר הוא מקיים האדם מצד שאינו נחשב לכלום מצד עצמו, רק כי קיומו הוא מצד השם יתברך⁶¹⁷. ולכך "חייב לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי", ואז אין דבר באדם, וכאשר אין האדם נחשב לכלום, קיומו הוא מן השם יתברך. ומעתה התבאר כי ימי הפורים יש בהם משתה ושמחה, שכל אשר יש לו משתה ושמחה יותר אינו נחשב לכלום⁶¹⁸. ואינו דומה ליום טוב שהם

2) פרי צדיק פורים אות ג'

(מגילה ז:): מיחייב איניש לבסומי בפוריא עד כו' שדייקא ע"י השכרות ציין שלא מודעת נתכרר פנימיות קדושת ישראל שגם ענין האמת אכילה ושתייה שלו הוא בקדושה ער"ש (סנהדרין לח.). אנברו חמרא אורדקי כי היכי דלימרו מילתא כו' נכנס יין ולא סוד. ואמרו (עירובין סה:): בשלשה דברים אדם ניכר בכוסו וכו' והיו ע"י השכרות דייקא כשניטל ממנו הדעת אז ניכר ונתכרר ההבדל על קדושת ישראל לפעמים

3) שער הכוונות ענין פורים דרוש א'

אלא כל מי שפושט ידו נוהגים. ומ"ש רז"ל חייב איניש לבסומי בפוריא עד שלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי כו' הטובה הוא כי לעולם תוך הקליפה יש גילוף של קדושה המאיר בטובה ומחיה אותה ולכן לריך לומר ברוך המן להמשיך אל הגילוף שהוא אור ולכן לריך לומר בלא כונה אחר שהוא שיכור וילא מדעתו שאס יחי' ח"ו בטובה יאיר גם אל הקליפה ח"ו. ונלע"ד כי כשאתו ממשיכין

4) תורה אור מגלת אסתר דף צט ע"ג-ע"ד

מ"ה דמ"ה שהוא בטול עליון יותר כו'. והנה על כל פנים מובן שהבטול ומס"נ דכללות ישראל בימי אחשורוש היה גדול יותר במדרגה מבחי' הבטול דשהקדמו נעשה כו' והיינו בחי' אשה מזרעת תחלה יולדת זכר. והנה כמו שהוא בענין הבטול כך הוא ג"כ בענין עצם גלוי האור שלמעלה שהוא בחי' התורה נק' במ"ת החלו לעשות לגבי פורים שנק' וקבל כו' הדר וקבלוה כו' שהוא גלוי עליון יותר ממקור התורה שנקראת משל הקדמוני כנ"ל. כי אשה מזרעת תחלה יולדת זכר משא"כ איש מזריע תחלה יולדת נקבה. וזהו תורה צוה לנו משה מורשה מאורשה כו' ושייך בחינה זו גם באור התורה ע"פ מ"ש בע"ח שי"א פ"א כי עתיק יומין כו' ובחי' מ"ה שבו כו' ע"ש [יעיזו מ"ש בניאור ע"פ שימני כחות] וזהו מה ראו כו' ומה הגיע אליהם מה ראו היינו בחי' הבטול ומה הגיע אליהם היינו בחי' התורה דמחכמה נפקת כח מ"ה שהיא בחי' משל הקדמוני כנ"ל):

ועפ"ז יובן מארז"ל חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע כו'. ששמחת פורים עצומה ויתירה מהשמחה שביו"ט. כי הנה

כו' שמזה דוקא נמשך בחי' המס"נ כנ"ל באריכות. ולכן השמחה מגלוי זה הוא למעלה מהדעת. והיינו עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי כי בהגלות נגלות הארת עצמותו ית' כולם שוים ממש וכחשכה כאורה כמ"ש גם חשך לא יחשיך. וכמ"ש אם צדקת מה תתן לו ורבו פשעך מה תעשה לו. אמנם לענין איסור עשיית מלאכה הוא

5) שפת אמת פורים תר"מ

איתא בגמרא (מגילה ז, ב) חייב אדם לבסומי בפוריא עד דלא ידע כו'. שמעתי בזה מילין מפה קדוש מו"ז ז"ל לעלות עד למעלה מעץ הדעת טוב ורע. ואיני זוכר הדברים על בורין, אבל נראה תורף הדברים, דכתיב (ה, יד) עץ גבוה חמשים אמה, והם כל מדריגות השערי טומאה, שיש מ"ט פנים טמא כו' ק', כי כח של עמלק נמצא בכל המדריגות, אבל באמת שער הנ' של הקדושה, שם לא יש ב' דרכים, רק כולו טוב, כי שם שורש האחדות ק"א.